

Plnost

Hošťálková 17.7.2016

Text: Zj. 21,15-16; Čtení: Iz. 6,1-8; Poslání: Mat. 5,3-10; Požehnání: Nu. 6,24-26;
Vstupní slovo: Ž. 125,1-2; Písně: 179; 604; 452; 631; 636

1. Úvod – věčnost

Máme obavy z budoucnosti, máme obavy z toho, co přijde; nevíme, co přijde a tak nás to děsí. Ty obavy jsou svým způsobem oprávněné. Když se podíváme kolem sebe, tak vidíme hodně špatných věcí; mohli bychom jmenovat. Jako křesťané vyhlížíme nebe a nestydíme se za to, že naše budoucnost je u Boha, v nebi, ve věčnosti. V minulém režimu to křesťanům bylo vytýkáno, že hledí „do nebe“ a starosti současné doby jim jsou ukradené. Leč kolik křesťanů konalo a vykonalo velmi mnoho práce pro lidi zde, na tomto světě, v této společnosti; mohli bychom opět jmenovat. A vykonali to bez nároku na odměnu, nezjištěně a s pohledem upřeným do nebe, do věčnosti. Takže se za to nestydíme, že naše pohledy jsou upřeny k nebi, ale také, že naše pohledy jsou upřeny na bídu kolem nás se snahou pomoci. Věříme, že před námi je věčnost. Při vyslovení pojmu „věčnost“ nás přepadnou otázky co to je. Věčnost, něco, co trvá věčně, to si nedovedem představit a to nás možná děsí. Co tam budeme dělat, nebudeme se tam nudit? Vždyť, když něco trvá dlouho, tak už nás to přestává bavit a toužíme po změně. To jsou ovšem naše pozemské poměry a naše lidské uvažování. Věčnost z Božího pohledu je ovšem něco jiného.

2. Plnost – nic nečistého

To jiné u Boha je, že nejde o věčnost jako o nějaké časové období, které nemá konec, ale jde o plnost všeho, co můžeme mít. Věčnost jako časové období, jako běžící čas vlastně nemá smysl; jak můžete měřit nekonečno? Boží plnost, Boží naplnění je něco, co si nejsme schopni představit, co je naplněním a dovršením života. Možná si vzpomínáte, že před několika lety byl naším hostem bratr farář Miro Hvožd'ara ze Slovenska. Ve své promluvě také uváděl příklad jednoho malého děvčátka, které se ptalo: „A budem mať v nebi aj svoju bábiku a budem tam mať aj svoju mačičku? Áno budeš tam mať aj bábiku, aj svoju mačičku.“ Jistě, je to dětské žvatlání, ale vyjadřuje to velmi pěkně skutečnost nebe, věčnosti; je to plnost. V této plnosti nás čeká vše, co postrádáme. Setkáme se se svými milými, i s dětmi, které se nenarodily, nebo se narodit nemohly, s tím a s těmi, koho máme rádi. Věčnost je doplnění, plnost všeho, protože je to plnost lásky. Text, který jsem četl jako úvod ke kázání ze zjevení Ježíše Krista apoštolu Janovi mluví o novém Jeruzalému. Na tento text rád kázal Martin Luther King. Jan viděl nový Jeruzalém, který je vystaven do čtverce a jeho délka a šířka a výška jsou stejné. Zní to nelogicky; čtverec má dva rozměry – délku a šířku. A tady je ještě výška; to přesahuje naše chápání a ukazuje na doplnění a plnost všeho. Nový Jeruzalém, nové bydlení je naplněním a doplněním všeho; je to úplné, rovnoměrné, vyvážené a je to plnost lásky jak o tom také píše apoštol Pavel v 13. kapitole prvního dopisu Korintským – všechno pomine, ale láska zůstává a zůstane.

3. Nový rod

Ptáme se, jak této plnosti, této věčnosti dosáhnout, když Bůh je svatý a nic nečistého před něj nemůže předstoupit. Naším snažením, polepšováním, úsilím, dobrými skutky, modlitbou, studiem Písma, účastní na bohoslužbách, atd.? Jakkoliv jsou tyto věci užitečné a potřebné, vstup do Božího království, do jeho plnosti nám nedají. Tou jedinou možností, jedinou cestou je nový rod, nové narození z vody a Ducha. Tak to říká Ježíš Nikodémovi, který za ním přišel v noci s otázkou jak se dostat do Božího království. Jedině tak, že to staré je utopené, zemře a nové povstane z Ducha svatého. Nikodémovi to bylo nepochopitelné a lidsky to nepochopitelné je, ale je to jediná možná cesta. Tento nový rod, toto znovuzrození se děje a je možné pouze z Boží milosti skrze ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista. Lidská snaha, naše polepšování nám do Boží plnosti nepomohou. Naše poslušnost Božích přikázání má následovat jako vděčnost za to, co pro nás Pán Ježíš udělal. Jinak řečeno, svou poslušností a plněním přikázání si nebe nezajistíme, ale svou neposlušností o ně můžeme přijít, můžeme je ztratit a Boží plnosti nedojít.

4. Hřiště – minely a fauly

Novým narozením jsme postavení na cestu k Boží plnosti a tak si tuto cestu přirovnáme k zápasu na fotbalovém hřišti. Jistě, každé přirovnání kulhá, ale zkusme to. Na hřišti platí pravidla, jak se hraje.

Snažíme se dostat míč do branky, ale ne vždy se to daří. Někdy to jde daleko, někdy blízko někdy do autu, někdy je z toho dokonce vlastní gól. A slyšíme i výtky – jak to hraješ, kam kopeš! Někdy je to ovšem také vyjádření: „Všeci sa minuli, enom já podla samučkého“. Ale je jedno, jestli míč jde těsně k tyči nebo až k rohovému praporku – branka to není. A výrok směrem k ostatním – podívejte se, jak věříte a co děláte, my to děláme a věříme přece jen líp - je mimo, to nejde „na branku“. Tak to můžeme hrát na svém takříkajíc soukromém hřišti, na sborovém a církevním, či společenském. Ale to, že se mineme, ještě není to nejhorší, to se odpouští. To, co je špatné a trestá se, jsou fauly. Za našich mladých let se takovému způsobu říkalo „dát někomu stoličku“; prostě ho zezadu a nenápadně kopnout do nohy, aby se svalil; prostě ho sejmout. Fauly se neuznávají a nedělejme ani na svém osobním hřišti, ani sborovém, či společenském. A ono to může začínat a obvykle začíná u docela malých věcí.

5. Trpaslíci

V jedné divadelní hře, pohádce, která u dětí propadla, také vystupuje všem dětem známý děd Vševed. Je už starý a hodně senilní. A tak najednou, naprosto mimo děj hry říká asi toto: „A nejhorší ze všeho jsou trpaslíci; ty potvory vám všude vlezou a strašně rychle se rozmnožují. Já je chytám.“ Princ, který ho se svými společníky navštívil, se ho ptá: A co s nimi děláte, když je takhle chytáte?“ A děd odpovídá. „Obvykle je zahazuju, ale mám švagra, který si nechává na chov. Udělal jim takové klíčky a kolečka a žebříky a oni skáčou a dovádějí; a zpívají při tom. Rozkošné je to.“ Proč to teď říkám? Jsou malé věci, které se rychle rozmnožují a škodí. Jako exemplární příklad bych chtěl uvést pomluvy. Obvykle jsou docela maličké věci, jen několik slov. Ale jsou jako ti trpaslíci – strašně rychle se rozmnožují, a jsou to doslova potvory. Co s nimi uděláme a co s nimi děláme? Doporučuji postup děda Vševeda – zahazovat; neslyšet a nepřipojit se. Mám však obavy, že se chováme jako jeho švagr – pěstujeme si je na chov; stavíme jim klíčky a kolečka a ony dovádějí a zpívají při tom. Jenže strašně ošklivě a strašně falešně; je to pak skutečně příšerné a hnusné a jako ti trpaslíci se to strašně rychle množí. To byl příklad pomluv. Ale můžeme mít ve svém životě různé jiné trpaslíky, maličké věci, které když nezhodíme, tak se rychle rozmnoží a jsme pak z toho nešťastní. Myslím, že každý z nás by nějaké ty trpaslíky ve svém životě našel.

6. Zahazovat – drobnosti a provinění

Takže, co s tím? Malé věci skutečně co nejrychleji zahazujeme; jinak se nám z komára stane stádo velbloudů. A zahazujeme a mažme také své minely a fauly. Jak a co to znamená? To je pokání. Pokání není jen si pobřečet, třeba na něčím rameni. Pokání je obrat. Starý zákon, hebrejščina nemá přímo pojem, slovo „pokání“. Starý zákon to vyjadřuje slovem „obrácení“ a myslím si, že nám to hodně vysvětluje. Pokání znamená obrácení se a odvrácení se od zlého, od hříchu a vykročení novým směrem. Tak můžeme zahazovat ty malé věci a zahlazovat, rušit zlé skutečnosti našeho života, své minely, když jsme se minuli cíle i své fauly. To všechno můžeme přinést Pánu Ježíši, v tom ve všem můžeme urovnávat své cesty i s našimi bližními. Ale pokání není samo pro sebe, není samoučelné; jeho cílem a smyslem je odpuštění a smíření.

7. Závěr – odpuštění a smíření

Odpuštění – často používané slovo a jak nesnadná praxe. Odpustit, jak je to mnohdy nesnadné a jak málo to umíme nebo to přímo nechceme; říkáme si možná někdy – to nemohu odpustit, to přece nejde. Nebo si říkáme – když odpustím, tak vlastně schvaluji to, co ten viník udělal! To ovšem není pravda, odpuštění není schvalování špatných věcí. Odpuštění je osvobození; osvobození mne samotného a osvobození toho druhého. V opačném případě zůstáváme ve vězení s klíčem uvnitř. Odpuštění také není samoučelná věc; je to cesta ke smíření. V modlitbě Páně se modlíme: odpusť nám naše viny, jako my odpouštíme našim viníkům. Berme tato slova modlitby vážně, neberme je na lehkou váhu. Odpuštění je cesta ke smíření; s Bohem a s lidmi. Asi před rokem zemřel český spisovatel Ludvík Vaculík. Byl to také disident za minulého režimu, spoluautor prohlášení „Dva tisíce slov“ z roku 1968 a „Několik vět“ z roku 1989. O jeho životě a jeho posledních chvílích vyšel loni v jedněch novinách rozhovor s jeho ženou Marií, jehož závěrečnou část chci teď přečíst. Pokud jej chcete, je na zvláštním listě. ++ Tolik o Ludvíku Vaculíkovi. Smíření – to je cesta pro nás. Smíření je cesta Boží k nám a pozvání ke smíření s našimi bližními. K tomu si můžeme a máme sloužit tak jak to třeba udělal ten Vaculíkův známý. Nejen pro poslední chvíle, ale kdykoliv. To je evangelium pro dnešní neděli. Bůh nás skrze Ježíše Krista smířil sám se sebou a nás volá ke vzájemnému smíření. Tak můžeme dojít plnosti, která je plností lásky, kdy je všechno vyvážené a co trvá věčně. Začíná to však už dnes; tak se do toho dejme.

Byla jste s ním v té poslední chvíli?

Byla. Tu sobotu, co umřel, přijela vnučka Mařenka z Prahy. Ještě spolu zpívali, i když tatovi už nebylo rozumět. Ale věděli jsme, že slyší a vnímá. Bylo vidět, že se něčím strašně trápí, a pak se vám stala taková zvláštní věc.

Ano?

V poledne nám znenadání volá bývalý spolužák ze Zlína. Řádový bratr, který se po válce dal k dominikánům a chodil k nám na takové duchovní rozpravy. Už je mu přes devadesát. Řekl synovi, že by ještě potřeboval mluvit s Ludvíkem, sedl na vlak a raz dva byl u nás. Jan ho vyzvedl na smíchovském nádraží. Doma se Jarda s Vaculíkem modlil. Prosil Ježíše Krista, ať se nad ním smiluje. Že sice něco dělal špatně, ale zas udělal spoustu dobrých věcí, tak ať mu odpustí. Já seděla vedle a viděla jsem, jak se tatovi úplně proměnil obličej. Najednou se v něm objevila obrovská úleva. V jednu chvíli Jarda vstal, obrátil se na mě a řekl – Maruško, Ludvík odchází. A Vaculík skutečně vydechl naposled. Já úplně zírala, jak to ten Jarda věděl. A jak ho uměl dovést až do konce.

To vás muselo posílit – vědomí, že manžel odešel smířený a v pokoji.

Máte pravdu. Víte, já už taky brzo umřu. Jenže jsem Vaculíkovi slíbila, že to tady po nás ještě všechno uspořádám a uklidím. ■

ivana.karaskova@mfdnes.cz

o Vaculíková
a jiné / Karasková
i Kosatíkem

